

Voorstel aan : Gemeenteraad van 26 mei 2015
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 11 mei 2015
Nummer : 21
Onderwerp : Nota Bodembeheer Haren, spelregels voor toepassing van grond, baggerspecie en onderzoek
Bijlage(n) : 1. Nota Bodembeheer Haren
2. Folder Grondverzet Haren
3. Advies MAR
4. Concept raadsbesluit

Samenvatting : Voorgesteld wordt het bestaande gemeentelijk bodembeleid uit 2008 te herzien. Met het nieuwe beleid dat in samenspraak met andere gemeenten is ontwikkeld kan het hergebruik van grond en baggerspecie duurzamer, goedkoper en eenvoudiger worden uitgevoerd. Dit zonder daarbij onverantwoorde risico's te nemen.

Voorgestelde beslissing : 1. De Nota Bodembeheer Haren met de daarbij behorende bodemkwaliteitskaarten vast te stellen;
2. de bevoegdheid te delegeren aan het college voor het aanpassen van de Nota bodembeheer, de bodemkwaliteitskaart en het erkennen van nieuwe- of andere bodemkwaliteitskaarten voor zover deze aanpassingen van ondergeschikt belang zijn.

Bijgaand ontvangt u ter vaststelling de nieuwe nota bodembeheer en de daarbij behorende bodemkwaliteitskaarten. Aanleiding hiervoor is een gewenste herziening van het bestaande beleid uit 2008.

In deze nota worden voor onze gemeente spelregels vastgelegd hoe om te gaan met hergebruik van (licht verontreinigde) grond en baggerspecie. De nota is samen met de andere Groningse gemeenten, waterschappen en de provincie Groningen opgesteld. Hiermee wordt de afstemming tussen vraag en aanbod van grond beter gefaciliteerd en is gezorgd voor meer uniformiteit in de regelgeving. Het effect is dat grondverzet binnen Haren en de provincie duurzamer, goedkoper en eenvoudiger kan worden.

1. Aanleiding

De bestaande regels in Haren over het hergebruik van vrijkomende grond en baggerspecie zijn aan herziening toe. Het vorige beleid dateert uit 2008 en had een looptijd van 5 jaar.

2. Bevoegdheid

Als gemeenteraad heeft u de bevoegdheid op het gebied van milieu eigen normen en spelregels vast te stellen, voor zover landelijke wetgeving u hiertoe de ruimte geeft. De wetgeving op het gebied van hergebruik van grond en baggerspecie (Besluit Bodemkwaliteit) geeft hiertoe de mogelijkheid.

3. Doelstelling

Doelstelling is te komen tot herziening van het beleid waarbij het hergebruik van grond en baggerspecie duurzamer, goedkoper en eenvoudiger kan worden uitgevoerd. Dit zonder daarbij onverantwoorde risico's te nemen. Het zal een praktische en uniforme richtlijn bieden voor diegenen die te maken hebben met de uitvoering van grond- en baggerwerken. Dit kunnen aannemers, grondverzetbedrijven, particulieren, adviesbureaus, gemeentelijke diensten en andere overheden zijn.

De nota is erop gericht om een optimale afstemming te krijgen tussen de bodemfunctie en de plaatselijke bodemkwaliteit door grond en baggerspecie zo gunstig mogelijk toe te passen. De nota is een invulling van duurzaam bodembeheer. Onder duurzaam wordt verstaan dat de omgang met de bodem voldoende waarborgen biedt dat er geen ongecontroleerde belasting van het milieu zal optreden. Onder duurzaam wordt ook verstaan dat er geen onnodige beleidsregels worden opgesteld en dat de maximale mogelijkheden binnen de regio voor hergebruik van grond worden benut. Gemeentegrenzen en verschillen in gemeentelijk bodembeleid kunnen belemmeringen zijn en het Besluit bodemkwaliteit maakt het mogelijk om de grenzen voor grondverzet te laten verdwijnen.

4. Argumenten

- a. **Duurzaam** bodembeheer: door het beter afstemmen van vraag en aanbod zal het gebruik van primaire grondstoffen afnemen.
- b. **Goedkoper**: Door het toestaan van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de grond hoeft minder vaak specifiek onderzoek (partijkeuringen) te worden uitgevoerd.
- c. **Eenvoudiger**: Het beleid stelt niet meer regels dan nodig zijn voor een goede bescherming van het milieu. Bepaalde procedures zijn vereenvoudigd en voor uniformiteit is gezorgd doordat in de provincie in alle gemeente de zelfde regels hoofdregels gaan gelden.

De bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten mogen dienen als geldig bewijsmiddel in het kader van het Besluit bodemkwaliteit zodat uitwisseling van grond tussen gemeenten makkelijker wordt.

d. **Uniformiteit:** Door gezamenlijk binnen de provincie een bodemkwaliteitskaart op te stellen en een nota vast te stellen is een grotere herkenbaarheid en uniformiteit in de regio ontstaan. Waarbij nog wel de mogelijkheid bestaat om gebiedseigen keuzes te maken indien nodig.

5. Toelichting bepaalde beleidskeuzen

In de Nota zijn de belangrijkste inhoudelijke beleidskeuzen voor onze gemeente:

- Gebiedsspecifiek beleid waterkeringen in combinatie met een regionaal bodembeheergebied.
De waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's hebben een grote maatschappelijke opgave om de boezemkades en waterkering veilig te houden. Hiervoor zijn grote hoeveelheden grond nodig. Binnen het beheersgebied voor Haren is met het generieke beleid alleen hergebruik van grond die voldoet aan de achtergrondwaarde toegestaan. De waterschappen hebben behoefte aan armslag om ook civieltechnische geschikte grondsoorten (klei of kleilig materiaal) te kunnen toepassen voor het onderhoud van de kades van maximaal kwaliteitsklasse 'wonen'. Om dit mogelijk te maken is gebiedsspecifiek beleid voor de waterkeringen en boezemkades nodig. De waterschappen doen dit voor de waterzijde van de keringen en kades, wij doen dit voor de landzijde. Omdat binnen Haren geen boezemkades zijn hoeven we dit alleen voor de waterkeringen te doen.
- Voor het overige grondgebied van Haren kunnen we volstaan met het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Dit betekent dat alleen grond mag worden toegepast die eenzelfde of betere kwaliteit heeft dan de huidige ondergrond en dat de grond passend is bij het huidige gebruik. Hiervoor is een combinatiekaart van de bestaande bodemkwaliteit en de functie gemaakt waarop eenvoudig de mogelijkheid van toepassing kan worden gecontroleerd (zie toepassingskaart).

6. Juridische aspecten

Op grond van artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit heeft de gemeenteraad de bevoegdheid de nota bodembeheer en de daarbij behorende bodemkwaliteitskaarten vast te stellen. Tevens heeft zij de bevoegdheid bodemkwaliteitskaarten van andere Gemeenten te erkennen, zodat een Regionale Bodemkwaliteitskaart kan worden opgesteld. Op grond van artikel 55 van het Besluit bodemkwaliteit heeft het college de bevoegdheid de Bodemfunctieklas-senkaarten vast te stellen. Voor de overzichtelijkheid is alles gebundeld.

Op grond van artikel 49 van het Besluit bodemkwaliteit vindt de besluitvorming plaats conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bevoegdheid tot aanpassing delegeren aan het college

Vanwege de vaak technische inhoudelijke aspecten die een rol spelen bij bodemkwaliteitskaarten wordt voorgesteld bepaalde bevoegdheden van de raad te delegeren aan het college. Hierdoor kunnen bepaalde technisch inhoudelijke aanpassingen die gewenst zijn vanwege nieuwe inzichten of het wegnemen van ongewenste belemmeringen sneller doorgevoerd worden. De raad wordt over de aanpassingen wel geïnformeerd.

7. Financiële gevolgen

In bepaalde situaties zullen particulieren en bedrijven minder kosten hoeven te maken voor partijkeuringen en onderzoek. Ambtelijke kosten voor toetsing van plannen met grondverzet zullen dalen.

8. Risico's

Omdat de toepassing van grond makkelijker wordt (geen vergunningprocedures e.d.) zullen de risico's van toepassing van "verkeerde" grond iets toenemen maar deze zijn aanvaardbaar en wegen op tegen de te behalen voordelen. Beheersmaatregelen in de nota:

- a. Onverantwoorde risico's worden voorkomen doordat voor verdachte locaties de bodemkwaliteitskaart niet als milieuhygiënische verklaring kan worden gebruikt. De kwaliteit van de bodem van deze locaties kan namelijk afwijken van de kwaliteit die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven. Verdachte locaties dienen eerst te worden onderzocht conform de daarvoor bestemde strategieën voor bodemonderzoek.
- b. De eigenaar van de grond blijft verantwoordelijk voor de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Hij/zij behoudt het recht om meer onderzoeksgegevens te vragen of om een partij grond te weigeren.

Door de regelgeving voor de waterkeringen staan we toe dat een iets mindere kwaliteit grond kan worden toegepast. Op locatieniveau betekent dat een verslechtering van de kwaliteit. Echter binnen de wettelijke systematiek is aangetoond dat de maximale toegestane kwaliteit voor deze functie niet leidt tot risico's voor mens, plant en dier. Daarnaast is deze functie ook min of meer eeuwigdurend.

9. Totstandkoming

De nota en de bodemkwaliteitskaarten zijn tot stand gekomen na uitgebreid onderzoek. Daarbij is gebruik gemaakt van het gemeentelijke bodem informatiesysteem waarin de resultaten van alle uitgevoerde bodemonderzoeken zijn ingevoerd. Hierdoor bestaat er een goed zicht op de gemiddelde bodemkwaliteit per gebied. Zie hiervoor:

<http://kaarten.provinciegroningen.nl/viewer/app/bodeminformatie>

De nota is tot stand gekomen in samenwerking met de andere deelnemende gemeenten en de provincie Groningen. De Provincie Groningen heeft daarbij de regie gevoerd en als opdrachtgever voor het project gefungeerd. Ingenieursbureau Oranjewoud heeft de bodemkwaliteitskaarten opgesteld. Outline Consultancy heeft de Regionale Nota bodembeheer provincie Groningen opgesteld.

10. Procedure, Communicatie en inspraak

Het ontwerp van het beleid is op 6 november 2014 bekend gemaakt via de Harener Molenvieken en de stukken hebben ter inzage gelegen.

Van burgers en bedrijven zijn geen zienswijzen binnengekomen.

De Milieuadviesraad heeft advies over het voorstel ingediend. De MAR is van mening dat de nota een gedegen indruk maakt, maar vraagt wel aandacht voor de toezicht en handhaving van de regels. Door de nota vast te stellen wordt de eenduidigheid van regels in de regio bevorderd en dit zal ten goede komen aan de handhaafbaarheid.

Na vaststelling door de raad bestaat er geen mogelijkheid meer tot het indienen van formeel bezwaar of beroep tegen de beleidsnota. Het beleid betreft een politieke afweging. De uitwerking van het beleid vindt plaats via besluitvorming over concrete projecten. De bodemkwaliteitskaart wordt elke vijf jaar opnieuw vastgesteld om de gelegenheid te geven nieuwe inzichten te verwerken.

Haren, 20 april 2015

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester